

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การเข้าเป็นสมาชิกของสภาองค์การนายจ้างตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์

พ.ศ. ๒๕๑๘

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ รส ๐๖๐๗/๒๐๙๙ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมได้ตรวจสอบข้อบังคับของสภาองค์การนายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทยที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ กำหนดให้สมาชิกของสภาองค์การนายจ้างประกอบด้วยสมาชิก ๒ ประเภท กล่าวคือ สมาชิกสามัญ ได้แก่สมาคมนายจ้างหรือสหพันธ์นายจ้าง และสมาชิกสมทบ ได้แก่นิติบุคคลที่มีใบอนุญาตประกอบธุรกิจการค้าและหรืออุตสาหกรรมตามกฎหมาย โดยสมาชิกสมทบไม่มีสิทธิออกเสียงในการลงมติ

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมพิจารณาเห็นว่า พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติให้มีองค์การฝ่ายนายจ้างได้ ๓ ระดับ คือ สมาคมนายจ้าง สหพันธ์นายจ้าง และสภาองค์การนายจ้าง และสมาชิกขององค์การฝ่ายนายจ้างทั้ง ๓ ระดับ จะต้องมีความสัมพันธ์เช่นเดียวกับผู้มีสิทธิจัดตั้งองค์การฝ่ายนายจ้างโดยเป็นนายจ้างที่ประกอบกิจการประเภทเดียวกัน กล่าวคือ สมาชิกสมาคมนายจ้างมาจากนายจ้างที่ประกอบกิจการประเภทเดียวกัน สมาชิกสหพันธ์นายจ้างมาจากสมาคมนายจ้างตั้งแต่ ๒ สมาคมขึ้นไปที่มีสมาชิกประกอบกิจการประเภทเดียวกัน ส่วนสมาชิกสภาองค์การนายจ้างนั้น มาตรา ๑๑๙ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติให้สิทธิเฉพาะสมาคมนายจ้างหรือสหพันธ์นายจ้างเป็นผู้มีสิทธิจัดตั้งสภาองค์การนายจ้าง ดังนั้น สมาชิกสภาองค์การนายจ้างจึงต้องเป็นสมาคมนายจ้างหรือสหพันธ์นายจ้างเท่านั้น นายจ้างที่เป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ไม่ได้มีการรวมตัวกันจดทะเบียนเป็นสมาคมนายจ้างจึงไม่สามารถเข้าเป็นสมาชิกสภาองค์การนายจ้างได้ การกำหนดให้มีสมาชิกสมทบไว้ในข้อบังคับของสภาองค์การนายจ้างอันเป็นข้อกำหนดว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกับสภาองค์การนายจ้างในการดำเนินกิจการจึงไม่ชอบด้วยเจตนารมณ์ของกฎหมาย ประการสำคัญ ขณะนี้สภาองค์การนายจ้างหลายแห่งพยายามขอจดทะเบียนข้อบังคับโดยกำหนดให้มีสมาชิกสมทบเพื่อประโยชน์ของสภาองค์การนายจ้างในการอ้างสิทธิความเป็นผู้แทนของนายจ้างที่เป็นสมาชิกสมทบ ทำให้เกิดความสับสนและเป็นปัญหาต่อการปฏิบัติตามกฎหมาย เนื่องจากขัดต่อหลักการรวมตัวกันของฝ่ายนายจ้างตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่บัญญัติให้นายจ้างต้องรวมตัวกันจัดตั้งเป็นสมาคมนายจ้างก่อน

ส่งพร้อมหนังสือที่ ๐๖๐๑/๐๘๖๓ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

แล้วสมคมนายจ้างจึงจะรวมตัวกันเป็นสหพันธ์นายจ้างหรือสภาองค์การนายจ้างต่อไป

การที่สภาองค์การนายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทยกำหนดให้มีสมาชิกสมทบไว้ในข้อบังคับจึงไม่ขัดต่อกฎหมายสมควรเพิกถอนการจดทะเบียน แต่เนื่องจากการเพิกถอนดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของสภาองค์การนายจ้างและนายจ้างที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับมีความเห็นแย้งว่า เมื่อพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ มิได้บัญญัติเกี่ยวกับสมาชิกของสภาองค์การนายจ้างไว้โดยชัดแจ้ง จึงเป็นสิทธิของสภาองค์การนายจ้างที่จะกำหนดให้มีสมาชิกสมทบไว้ในข้อบังคับโดยไม่ขัดต่อกฎหมายใด กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมจึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการอย่างถูกต้องต่อไป ดังนี้

๑. นายจ้างซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ได้จดทะเบียนเป็นสมคมนายจ้างหรือสหพันธ์นายจ้างมีสิทธิเข้าเป็นสมาชิกของสภาองค์การนายจ้างได้หรือไม่

๒. สภาองค์การนายจ้างสามารถรับบุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้จดทะเบียนเป็นสมคมนายจ้างหรือสหพันธ์นายจ้างเข้าเป็นสมาชิกสมทบได้หรือไม่

๓. สภาองค์การนายจ้างสามารถกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสมาชิกสมทบไว้ในข้อบังคับของสภาองค์การนายจ้างได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้ฟังข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน) แล้ว ได้ความว่า ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษา^๑ เกี่ยวกับประเด็นข้อหารือของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม สรุปว่า การที่สภาองค์การนายจ้างแต่ละแห่งจะมีสมาชิกสมทบหรือไม่ย่อมเป็นไปตามข้อบังคับของสภาองค์การนายจ้างซึ่งต้องจดทะเบียนต่อกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม จึงต้องถือว่าสมาชิกสมทบเป็นส่วนหนึ่งของสภาองค์การนายจ้าง และขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดโดยมีประเด็นเกี่ยวกับการนับจำนวนสมาชิกสมทบของสภาองค์การนายจ้างรวมอยู่ด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมประกอบกับข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. นายจ้างซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ได้จดทะเบียนเป็นสมคมนายจ้างหรือสหพันธ์นายจ้างมีสิทธิเข้าเป็นสมาชิกของสภาองค์การนายจ้างได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๑๑๙^๒ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งของ

^๑ คำพิพากษาศาลปกครองกลาง ที่ ๑๒๘/๒๕๔๔ (สภาองค์การนายจ้างแต่ละแห่งจะมีสมาชิกสมทบหรือไม่ย่อมเป็นไปตามข้อบังคับซึ่งต้องจดทะเบียนต่อกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม จึงต้องถือว่าสมาชิกสมทบเป็นส่วนหนึ่งของสภาองค์การนายจ้าง)

^๒ มาตรา ๑๑๙ สมคมนายจ้างหรือสหพันธ์นายจ้างไม่น้อยกว่าห้าแห่งอาจจัดตั้งสภาองค์การนายจ้างเพื่อส่งเสริมการศึกษาและส่งเสริมการแรงงานสัมพันธ์ได้

สภาองค์การนายจ้างต้องมีข้อบังคับและต้องจดทะเบียนต่อนายทะเบียนเมื่อได้จดทะเบียน

คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๔๖ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์การจัดตั้งสภาองค์การนายจ้างโดยบัญญัติให้สมาคมนายจ้างหรือสหพันธ์นายจ้างไม่น้อยกว่าห้าแห่ง อาจจัดตั้งสภาองค์การนายจ้างเพื่อส่งเสริมการศึกษาและส่งเสริมการแรงงานสัมพันธ์ และความในวรรคสามของมาตราเดียวกันได้บัญญัติให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสมาคมนายจ้างในหมวด ๖ และสหพันธ์นายจ้างในหมวด ๘ มาใช้บังคับแก่สภาองค์การนายจ้างโดยอนุโลม

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติว่าด้วยสมาคมนายจ้างในมาตรา ๖๓^๓ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่บัญญัติว่า “ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกของสมาคมนายจ้างได้ จะต้องเป็นนายจ้างที่ประกอบกิจการประเภทเดียวกัน ...ฯลฯ...” และบทบัญญัติว่าด้วยสหพันธ์นายจ้างในมาตรา ๑๑๒^๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวที่บัญญัติว่า “สมาคมนายจ้างตั้งแต่สองสมาคมขึ้นไปที่มีสมาชิกประกอบกิจการประเภทเดียวกันอาจรวมกันจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสหพันธ์นายจ้าง...ฯลฯ...” ประกอบการพิจารณา ด้วยแล้ว จะเห็นได้ว่าองค์การฝ่ายนายจ้างมีด้วยกัน ๓ ระดับ กล่าวคือ สมาคมนายจ้าง เป็นองค์กร ซึ่งเกิดจากการรวมตัวของนายจ้างที่ประกอบกิจการประเภทเดียวกันจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนเป็นผู้เริ่มก่อการจัดตั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์เกี่ยวกับสภาพการจ้างและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างและระหว่างนายจ้างด้วยกัน เมื่อนายทะเบียนได้จดทะเบียนแล้วสมาคมนายจ้างย่อมมีฐานะเป็นนิติบุคคล ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๔^๕ มาตรา ๕๕^๖ มาตรา ๕๖^๗ มาตรา ๕๗^๘

แล้วให้สภาองค์การนายจ้างเป็นนิติบุคคล

ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสมาคมนายจ้างในหมวด ๖ และสหพันธ์นายจ้างในหมวด ๘ มาใช้บังคับแก่สภาองค์การนายจ้างโดยอนุโลม

^๓ มาตรา ๖๓ ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกของสมาคมนายจ้างได้จะต้องเป็นนายจ้างที่ประกอบกิจการประเภทเดียวกัน ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคลให้ถือว่านิติบุคคลนั้นเป็นสมาชิกของสมาคมนายจ้าง

^๔ มาตรา ๑๑๒ สมาคมนายจ้างตั้งแต่สองสมาคมขึ้นไปที่มีสมาชิกประกอบกิจการประเภทเดียวกันอาจรวมกันจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสหพันธ์นายจ้างเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาคมนายจ้างและคุ้มครองผลประโยชน์ของสมาคมนายจ้างและนายจ้างได้

^๕ มาตรา ๕๔ สมาคมนายจ้างจะมีขึ้นได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ สมาคมนายจ้างต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงหาและคุ้มครองผลประโยชน์เกี่ยวกับสภาพการจ้างและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง และระหว่างนายจ้างด้วยกัน

^๖ มาตรา ๕๕ สมาคมนายจ้างต้องมีข้อบังคับและต้องจดทะเบียนต่อนายทะเบียน เมื่อได้จดทะเบียนแล้วให้สมาคมนายจ้างเป็นนิติบุคคล

^๗ มาตรา ๕๖ ผู้มีสิทธิจัดตั้งสมาคมนายจ้างต้องเป็นนายจ้างที่ประกอบกิจการประเภทเดียวกันบรรลุนิติภาวะและมีสัญชาติไทย

^๘ มาตรา ๕๗ การขอจดทะเบียนสมาคมนายจ้างนั้น ให้นายจ้างผู้มีสิทธิจัดตั้งสมาคมนายจ้างจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนเป็นผู้เริ่มก่อการ ยื่นคำขอเป็นหนังสือต่อนายทะเบียน พร้อมด้วยร่างข้อบังคับของสมาคมนายจ้างอย่างน้อยสามฉบับ

คำขอนั้น ต้องระบุชื่อ อายุ อาชีพหรือวิชาชีพและที่อยู่ของผู้เริ่มก่อการทุกคน

และมาตรา ๕๙^๙ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ สหพันธ์นายจ้าง เป็นองค์กรซึ่งเกิดจากการรวมตัวของสมาคมนายจ้างตั้งแต่สองสมาคมขึ้นไปที่มีสมาชิกประกอบกิจการประเภทเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาคมนายจ้างและคุ้มครองผลประโยชน์ของสมาคมนายจ้างและนายจ้าง เมื่อได้จัดตั้งและนายทะเบียนได้จดทะเบียนแล้วสหพันธ์นายจ้างย่อมมีฐานะเป็นนิติบุคคลต่างหากจากสมาคมนายจ้าง ตามมาตรา ๑๑๒^{๑๐} มาตรา ๑๑๕^{๑๑} และมาตรา ๑๑๘^{๑๒} แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ สภาองค์กรนายจ้าง เป็นองค์กรสูงสุดของฝ่ายนายจ้างซึ่งเกิดจากการรวมตัวของสมาคมนายจ้างหรือสหพันธ์นายจ้างตั้งแต่ห้าสมาคมหรือห้าสหพันธ์ขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาและส่งเสริมการแรงงานสัมพันธ์ เมื่อได้จัดตั้งและนายทะเบียนได้จดทะเบียนแล้วสภาองค์กรนายจ้างย่อมมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายต่างหากจากสมาคมนายจ้างและสหพันธ์นายจ้างที่เป็นสมาชิก อย่างไรก็ตาม แม้สมาคมนายจ้างและสหพันธ์นายจ้างจะมีสมาชิกเป็นนายจ้างที่ประกอบกิจการประเภทเดียวกันก็ตามแต่เมื่อสมาคมนายจ้างและสหพันธ์นายจ้างมีการรวมกันเป็นสภาองค์กรนายจ้างแล้ว สภาองค์กรนายจ้างก็อาจมีสมาชิกที่มาจากนายจ้างซึ่งประกอบกิจการต่างประเภทกันได้

พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๑๑๕^{๑๑} ได้บัญญัติเรื่องการเข้าเป็นสมาชิกของสหพันธ์นายจ้างว่า “การเข้าเป็นสมาชิกของสหพันธ์นายจ้าง...ฯลฯ..จะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกด้วยคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของแต่ละสมาคมนายจ้างฯ” ส่วนการเข้าเป็นสมาชิกของสภาองค์กรนายจ้างนั้น มาตรา ๑๑๙^{๑๔} วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และได้แก้ไขเพิ่มเติม ได้บัญญัติให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสมาคมนายจ้างในหมวด ๖ และสหพันธ์นายจ้างในหมวด ๘ มาใช้บังคับแก่สภาองค์กรนายจ้างโดยอนุโลม จะเห็นได้ว่า กฎหมายได้กำหนดขั้นตอนการเข้าเป็นสมาชิกของสหพันธ์

^๙ มาตรา ๕๙ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอพร้อมทั้งร่างข้อบังคับแล้วเห็นว่าผู้ยื่นคำขอมิคุณสมบัติถูกต้องตามมาตรา ๕๖ ข้อบังคับถูกต้องตามมาตรา ๕๘ และวัตถุประสงค์ถูกต้องตามมาตรา ๕๔ วรรคสอง และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่สมาคมนายจ้างนั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๐} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

^{๑๑} มาตรา ๑๑๕ ให้สหพันธ์นายจ้างและสหพันธ์แรงงานที่ได้จดทะเบียนแล้วเป็นนิติบุคคล

^{๑๒} มาตรา ๑๑๘ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสมาคมนายจ้างในหมวด ๖ และสหภาพแรงงานในหมวด ๗ มาใช้บังคับแก่สหพันธ์นายจ้าง และสหพันธ์แรงงานโดยอนุโลม

^{๑๓} มาตรา ๑๑๔ การจัดตั้งหรือการเข้าเป็นสมาชิกของสหพันธ์นายจ้างหรือสหพันธ์แรงงานตามมาตรา ๑๑๒ หรือมาตรา ๑๑๓ จะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกด้วยคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของแต่ละสมาคมนายจ้างหรือแต่ละสหภาพแรงงาน

การออกเสียงลงคะแนนตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับว่าด้วยวิธีการจัดการสมาคมนายจ้างหรือข้อบังคับว่าด้วยวิธีการจัดการสหภาพแรงงาน

^{๑๔} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

นายจ้างไว้อย่างชัดเจนว่า สมาคมนายจ้างแต่ละสมาคมหากประสงค์จะเข้าเป็นสมาชิกของสหพันธ์ นายจ้างจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกในสมาคมนายจ้างของตนด้วยคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่ง และสภาองค์การนายจ้างจะต้องนำหลักเกณฑ์การเข้าเป็นสมาชิกของสหพันธ์นายจ้างมาใช้ บังคับกับการเข้าเป็นสมาชิกของสภาองค์การนายจ้างด้วย กล่าวคือ สมาชิกของสภาองค์การ นายจ้างจะต้องประกอบไปด้วยสมาคมนายจ้างหรือสหพันธ์นายจ้าง โดยสมาคมนายจ้างหรือ สหพันธ์นายจ้างที่จะเข้าจัดตั้งหรือเป็นสมาชิกสภาองค์การนายจ้างจะต้องได้รับความเห็นชอบจาก นายจ้างซึ่งเป็นสมาชิกในสมาคมนายจ้างนั้นหรือได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกในสหพันธ์ นายจ้างนั้น ด้วยคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของแต่ละสมาคมนายจ้างหรือ แต่ละสหพันธ์นายจ้างตามมาตรา ๖๓^{๑๕} ประกอบกับมาตรา ๑๑๔^{๑๖} และมาตรา ๑๑๕^{๑๗} แห่ง พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ดังนั้น นายจ้างซึ่งมิได้เป็นสมาชิกของสมาคมนายจ้างหรือมิได้เป็นสมาชิกของสหพันธ์นายจ้างจึงไม่อาจเข้าเป็นสมาชิกของสภาองค์การนายจ้าง ได้ แต่ทั้งนี้มิได้ห้ามนายจ้างหรือบุคคลอื่นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของสภาองค์การนายจ้างตาม วัตถุประสงค์ของกฎหมายในฐานะอื่นที่มีใช้สมาชิกตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

สำหรับประเด็นปัญหาที่ ๒ และ ๓ นั้น กรณีได้ความตามคำพิพากษาของศาล ปกครองกลาง^{๑๘} และคำอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดี ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๔ ว่า ทั้งสองฝ่ายยังมีประเด็นข้อโต้แย้งเรื่องการนำจำนวนสมาชิกสมทบของสภาองค์การนายจ้างมานับรวมกับจำนวน สมาชิกของสภาองค์การนายจ้างในการพิจารณาคัดเลือกผู้แทนข้างมากที่สุดให้เป็นผู้แทนฝ่าย นายจ้าง เพื่อเข้าร่วมประชุมใหญ่ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ และขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ดังนั้น ปัญหาข้อกฎหมายเรื่องสมาชิกสมทบที่ได้ขอหารือมา จึงเป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลตามข้อ ๙(๑)^{๑๙} แห่งระเบียบคณะกรรมการ กฤษฎีกาว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการร่างกฎหมายพ.ศ. ๒๕๒๒ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) จึงไม่อาจพิจารณาให้ความเห็นตามข้อหารือทั้ง ๒ ประเด็น ดังกล่าวได้

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๑๕} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^{๑๖} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๓, ข้างต้น

^{๑๗} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^{๑๘} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^{๑๙} ข้อ ๙ กรรมการร่างกฎหมายจะไม่พิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๔๔